

Inleiding

Pim Fortuyn heeft in het voorjaar van 2002 de politiek in Nederland op zijn kop gezet. Op in Nederland niet eerder vertoonde wijze daagde hij de gevestigde politiek-bestuurlijke orde uit. Hij stelde belangrijke maatschappelijke vraagstukken aan de orde en stelde de 'naar-binnen-gerichtheid' en zelfgenoegzaamheid bij de heersende politieke machthebbers aan de kaak. Dat deed hij op even controversiële als authentieke wijze: hij shockeerde graag, maar kon ook ontroeren, hij was vaak brutaal, maar soms ook verzoenend. Met zijn optreden en zijn opvattingen bleek Fortuyn stem te geven aan een grote groep kiezers. Duidelijker dan ooit maakte zijn optreden een kloof tussen samenleving en politiek zichtbaar en bracht leven in het politieke debat. Politiek werd weer leuk en werd weer een geliefd gespreksonderwerp voor Nederlanders door alle lagen van de samenleving.

Op 6 mei 2002 kwam een abrupt en bruto einde aan het leven van Pim Fortuyn. Daarmee liet hij niet alleen zijn politieke groepering, de LPF, verweesd achter. De inspirator en aanjager van vernieuwend en uitdagend politiek debat over wezenlijke maatschappelijke en bestuurlijke thema's werd de mond gesnoerd. Sympathisanten van zijn opvattingen of van zijn stijl zagen hun politieke leidsman vermoord, degenen die zich niet konden vinden in zijn opvattingen of stijl werden geconfronteerd met een fundamentele aanslag op het vrije politieke debat om de gunst van de kiezer.

Fortuyn heeft een groot aantal boeken en geschriften nagelaten waarin hij zijn mens- en maatschappijvisie gedetailleerd heeft uitgewerkt. Tot op het laatst was de modernisering van de samenleving een belangrijke drijfveer voor hem. Hij heeft lang gezocht naar een platform om zijn ideeën uit te werken en uit te dragen. Uiteindelijk koos hij voor zijn eigen gecreëerde platform. Hij was eigenlijk geen partijpoliticus maar hij was zich er wel van bewust dat de politiek voor hem het medium bij uitstek was om zijn ideeën effectief te communiceren en te verwezenlijken.

Er is ook veel kritiek op de uitwerking van zijn ideeën en de wijze waarop hij ze naar voren bracht. Als je kijkt naar de inhoud dan valt een grote consistentie op in denken en schrijven. Zijn achilleshiel was buitensluiting. Door zijn uitgesproken stellingname sloot hij zich vanzelf uit van de gevestigde orde maar ontsloot hij ook het echte debat en overbrugde de kloof tussen politiek en samenleving.

De Stichting Pim Fortuyn Foundation gaat die ideeën meehelpen verwezenlijken. In dit beleidsplan beschrijft het bestuur van de Stichting Pim Fortuyn Foundation met welke doelstellingen en uitgangspunten en op welke wijze zij uitvoering wil geven aan haar opdracht.

Positiebepaling

De Stichting PFF ‘ontfermt’ zich over de essentie van de ideeën en drijfveren van Fortuyn over vernieuwing van de samenleving, de politiek en het bestuur en over zijn onvermoeibare drang tot debatteren en onderwijzen. Het gaat de Stichting PFF niet om de concrete politieke standpunten van Fortuyn: het uitdragen van die standpunten ligt meer op de weg van de LPF. Het gaat de Stichting PFF om de fundamentele vraagstukken die Fortuyn op de agenda heeft gezet en die een kritische en uitdagende spiegel zouden moeten vormen voor de gehele politiek (van links tot rechts), voor alle bestuurders in het publieke domein en voor de samenleving. Om het debat daarover dynamisch, inspirerend en steeds weer vernieuwend te houden en daarmee een zo groot en breed mogelijk publiek aan te spreken en te betrekken, kiest de Stichting bewust voor een onafhankelijke positie. Dat wil zeggen, de Stichting PFF is onafhankelijk van welke politieke of maatschappelijke organisatie dan ook. Alle materiële en inhoudelijke bijdragen die passen binnen de doelen van de Stichting zijn van harte welkom zolang zij de onafhankelijkheid -en daarmee de integriteit- van de Stichting niet schaden.

Doelstelling

De doelstelling van de Stichting PFF komt rechtstreeks voort uit wat het bestuur als het fundamentele gedachtegoed van Pim Fortuyn beschouwt.

De doelstelling van de Stichting PFF is het bevorderen van:

- de modernisering van de Nederlandse samenleving;
- de modernisering van het openbaar bestuur;
- de overbrugging van de kloof tussen samenleving en politiek;
- de vrije meningsuiting.

Toelichting op de doelstelling

Het bestuur heeft de doelstelling bewust ruim geformuleerd. De Stichting PFF wil het debat stimuleren over belangrijke vraagstukken aangaande de inrichting van samenleving, bestuur en politiek. Daarbij is de kwaliteit van het debat belangrijker dan de uitkomst. Fixatie op standpunten werkt al snel frustrerend op een open debat, terwijl de Stichting eraan wil bijdragen dat politiek weer leuk wordt. Dat laat onverlet dat in Fortuyn’s denken een aantal opvattingen en idealen doorklonken, gericht op modernisering van politiek, bestuur en samenleving, die het bestuur levend wil houden en wil voeden. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- het pleidooi voor creatief en ondernemend bestuur;

- het pleidooi voor zakelijk en niet-betuttelend bestuur, waarin mensen en organisaties verantwoordelijk zijn en verantwoordelijkheid nemen voor wat ze zeggen en wat ze doen;
 - het onvermoeibaar aan de kaak stellen van 'naar-binnen-gerichtheid' en regentesk bestuur;
 - het pleidooi voor (experimentele) vernieuwing van de democratie, waardoor politiek en bestuur weer dichterbij de burgers komt;
 - de passie voor onderwijs en voor overdracht van kennis, waarden en normen;
- Bovendien wil het bestuur in zijn aanpak trachten recht te doen aan de stijl van Fortuyn: uitdagend, confronterend, ontroerend en schaamteloos eerlijk.

Uitvoering

De Stichting PFF geeft uitvoering aan haar doelstelling door:

- het stimuleren van het publieke debat;
Levendig en uitdagend publiek debat is zowel doel als middel van de Stichting PFF. Het gaat dan zowel om debat op opiniepagina's van de dagbladen en in vaktijdschriften als om debat op congressen en seminars en op radio, televisie en internet. Hoewel Fortuyn een fervent debater was, hoeft de discussie niet altijd de vorm te krijgen van een spannend debat. Een inspirerende dialoog draagt evenzeer bij de doelen van de Stichting. De Stichting zal zowel zelf debat organiseren en uitlokken als anderen stimuleren om debatten te organiseren en voeren.
- het organiseren van spraakmakende evenementen;
Door het organiseren van ludieke, spraakmakende evenementen, wil het bestuur op onorthodoxe wijze aandacht vragen voor het belang van de vrije meningsuiting en voor de noodzaak tot vernieuwing van en voortdurende reflectie op politiek, bestuur en samenleving. Deze evenementen, al dan niet gecombineerd met debat, kunnen bijvoorbeeld vorm krijgen in een volksfeest, een tv-happening of theater. Vooral dit soort activiteiten kenmerkt zich door een éénmalig 'hit-and-run'-karakter; het is er even, raakt en is weer weg.
- het stimuleren van onderwijs en onderzoek;
De Stichting zal stimuleren dat in het onderwijs aandacht wordt besteed aan het belang en de kunst van de vrije meningsuiting en het debat over de inrichting van politiek, bestuur en samenleving. Dat kan zowel vorm krijgen in de lessen maatschappijleer in het Voortgezet Onderwijs als in diepgaander studie en doorontwikkeling van de essentie van de ideeën van Fortuyn in bijvoorbeeld de bestuurskundeopleidingen in het hoger onderwijs. Om studie van en onderzoek naar modernisering van samenleving, bestuur en politiek te stimu-

leren zal de Stichting fondsen verzamelen voor het toekennen van stipendia voor dergelijk onderzoek.

- het ontsluiten van informatie;
Fortuyn heeft een indrukwekkende rij publicaties (boeken, artikelen en columns) op zijn naam staan. Maar ook anderen hebben waardevolle publicaties gemaakt over de overbrugging van de kloof tussen samenleving en politiek en de modernisering van samenleving, bestuur en politiek. Bovendien hoopt de Stichting dat -mede door haar activiteiten- nog veel meer publicaties gaan komen. De Stichting wil naast opiniërende publicaties ook informatie over het feitelijk functioneren van samenleving, bestuur en politiek toegankelijk maken.
- het instellen van een Pim Fortuyn Prijs (“de Zilveren Zeepkist”);
Ter bevordering van debat, onderwijs en onderzoek zal de Stichting een Pim Fortuyn Prijs instellen die jaarlijks wordt toegekend aan de persoon, groep of organisatie die door daden of discussiebijdrage de meest waardevolle of meest veelbelovende bijdrage heeft geleverd aan het overbruggen van de kloof tussen samenleving en politiek.
- het zoeken en aangaan van strategische allianties;
De Stichting PFF zal samenwerking zoeken met andere organisaties en bewegingen die willen of kunnen bijdragen aan (het debat over) vernieuwing van politiek, bestuur en samenleving. Anderen kunnen de activiteiten van de Stichting PFF versterken en andersom. En mogelijk kunnen in samenwerking geheel nieuwe activiteiten worden ontplooid. Het kan hierbij gaan van een buurtvereniging tot een wetenschappelijk instituut.
- het vormen van een grote groep vrienden/donateurs van de Pim Fortuyn Foundation;
Door het werven en uitbouwen van een zo groot mogelijke groep vrienden/donateurs van de Stichting PFF wil de Stichting een zo groot mogelijke groep mensen en organisaties betrekken bij de activiteiten en doelen van de stichting. De donaties zijn een belangrijke inkomstenbron voor de activiteiten.

Het bestuur heeft de ambitie ook in de wijze waarop zij uitvoering geeft aan de doelstellingen van de Stichting steeds te vernieuwen en te verrassen. Zonder twijfel heeft zij daarbij de creativiteit en de inbreng van velen nodig. Het bestuur wil daarbij met name ook die initiatieven tot vernieuwing en debat steunen die (dreigen) stuk (te) lopen op bureaucratie of andere afweermechanismen van de ‘gevestigde orde’.

Organisatie

De Stichting kent in ieder geval een bestuur en een Raad van Toezicht, alsmede door het bestuur ingestelde commissies.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het formuleren en uitvoeren van het beleid van de Stichting en voor het (doen) uitvoeren van de activiteiten van de stichting, waaronder het (doen) werven en binden van donateurs.

Het bestuur verenigt een breed scala aan kwaliteiten en is beperkt van omvang teneinde slagvaardig de doelen van de Stichting te kunnen verwezenlijken. Bij de samenstelling van het bestuur let het bestuur er bovendien op dat zij gezamenlijk de gewenste onafhankelijkheid uitstralen en wervend zijn naar een zo groot mogelijk deel van de samenleving.

De Raad van Toezicht controleert het bestuur en let daarbij vooral op:

- de onafhankelijkheid van de stichting;
- een deugdelijk financieel beheer van de stichting;
- dat de activiteiten van de stichting een zinvolle bijdrage leveren aan de doelen van de stichting.

Teneinde de Raad van Toezicht in staat te stellen haar controlerende taak uit te voeren, zal het bestuur het beleidsplan en de jaarlijkse begroting en jaarrekening ter goedkeuring voorleggen.

Het bestuur kan en zal voor haar activiteiten commissies in het leven roepen. Daarin kunnen naast bestuursleden ook anderen gevraagd worden zitting te nemen. Ook kan en zal het bestuur aan groepen buiten het bestuur of aan organisaties vragen bepaalde activiteiten voor hun rekening te nemen en verantwoording af te leggen aan het bestuur. Vooralsnog zullen de activiteiten van de stichting zoveel als mogelijk door vrijwilligers worden gedaan.

Activiteiten

Het bestuur zal de volgende activiteiten (doen) organiseren:

- Het bestuur zal geregeld spraakmakende debatten (doen) organiseren en stimuleren dat in/op kranten, tijdschriften, televisie, radio en internet opiniërend debat plaatsvindt. Ook de mogelijkheid van een vaste maandelijkse column in een landelijk opinieweekblad, bijvoorbeeld Elsevier, zal worden onderzocht. Het bestuur zal zoveel als mogelijk verslag doen van de debatten;
- Tenminste tweemaal per jaar zal het bestuur een publicatie (doen) verzorgen die verslag doet van en bijdraagt aan het gewenste debat. Deze publicatie zal aan de vrienden/donateurs van de stichting worden gezonden;

- Het bestuur zal een website inrichten met uitgebreide informatie over doel en activiteiten van de stichting, met verslag van en verwijzingen naar debat en zo mogelijk met een deel waarop het debat zelf kan plaatsvinden;
- Op de website zal ook een zo uitgebreid mogelijke lijst van relevante publicaties worden bijgehouden met verwijzingen naar vindplaatsen. Het bestuur zal trachten een universiteit/AIO/stagiair bereid te vinden deze bibliothecaire functie te vervullen.
- Het bestuur zal bevorderen dat in het Voortgezet Onderwijs structureel aandacht kan worden geschonken aan debat over de modernisering van politiek, bestuur en samenleving, bijvoorbeeld door te bevorderen dat een professioneel, uitdagend en onorthodox lespakket wordt ontwikkeld en aangeboden aan de scholen;
- Het bestuur zal bevorderen dat in het Hoger Onderwijs, met name in de relevante studierichtingen, aandacht kan worden besteed aan de doelen van de stichting;
- Ter bevordering van onderwijs en onderzoek zal het bestuur fondsen vormen om stipendia ter beschikking te stellen. Voor het beoordelen van aanvragen voor stipendia zal het bestuur een aparte commissie samenstellen. De voorwaarden voor het verkrijgen van een stipendium zullen worden gepubliceerd op de website van de stichting;
- Tenminste éénmaal per jaar zal het bestuur een congres (doen) organiseren waaraan vrienden/donateurs tegen gereduceerd tarief kunnen deelnemen. Het congres zal met name in het teken staan van de overbrugging van de kloof tussen samenleving en politiek. Hiervoor zal een aparte commissie in het leven worden geroepen.
- Getracht wordt aan het jaarlijkse congres een evenement en/of een Tv-programma te verbinden, waarmee bij voorkeur op 6 mei wordt getracht Fortuyn te herdenken en bij te dragen aan debat over modernisering van samenleving, bestuur en politiek.
- Jaarlijks, bij voorkeur op het genoemde congres c.q. Tv-programma zal een Pim Fortuyn Prijs, de “Zilveren Zeepkist”, worden uitgereikt aan de persoon, groep of organisatie die het meest heeft bijgedragen aan het debat over of de realisatie van de doelen van de stichting. Het bestuur zal een aparte commissie oprichten voor het formuleren van de criteria en voor het toekennen van de prijs. De criteria/voorwaarden zullen tenminste worden gepubliceerd op de website van de stichting.
- Het bestuur zal trachten fondsen te verwerven waarmee subsidies kunnen worden verstrekt aan andere groepen of organisaties die activiteiten willen ondernemen die dienstig zijn aan het doel van de stichting. De voorwaarden voor het verkrijgen van subsidies zullen worden gepubliceerd op de website.

- Vooralsnog zal het bestuur zelf beslissen over eventuele toekenning van subsidies.
- Het bestuur is zich bewust van het risico dat zij met haar werkwijze en stijl vooral geëngageerde wetenschappers, bestuurders, politici, beleidsambtenaren en adviseurs aanspreekt. Daarom zal zij voortdurend zoeken naar mogelijkheden om die groepen in de samenleving aan te spreken en te betrekken die zich langzaam maar zeker hadden afgewend van politiek en bestuur en die Fortuyn wél wist aan te spreken. Het bestuur zal onderzoeken of het mogelijk is deze groep op correcte wijze te benaderen via de e-mailadressen die vermoedelijk op de condoleance-sites zijn achtergelaten. Daarnaast roept zij op om ideeën te leveren voor het benaderen en betrekken van juist ook deze doelgroep.

Financiën

De Stichting is voor haar financiële middelen afhankelijk van donaties, giften en subsidies. Door een zo groot mogelijke groep vrienden/donateurs aan zich te binden hoopt het bestuur een vaste basis aan inkomsten te genereren. Daarnaast wil het bestuur subsidies en giften werven, mits deze goed passen bij de doelen van de stichting en haar onafhankelijkheid niet bedreigen.

Een deugdelijk financieel beheer en glasheldere verantwoording beschouwt het bestuur als belangrijke pijler voor haar geloofwaardigheid en onafhankelijkheid. Het bestuur zal er daarom scherp op letten dat geen financiële verplichtingen worden aangegaan waarvoor geen dekking bestaat en zal haar jaarrekening door een accountant laten controleren en fiatteren. De Raad van Toezicht ziet op de financiële huishouding toe.

Dit beleidsplan is vastgesteld door het bestuur op 4 december 2002 en heeft de instemming van de Raad van Toezicht